

Instructiekaart signaleren en identificeren van de kwetsbare oudere

Het doel hiervan is de meest kwetsbare ouderen in de huisartsenpraktijk in beeld te hebben. Zowel de medewerkers van de huisartsenpraktijk als het netwerk van de ouderen kunnen bijdragen aan het (vroeg)signaleren van kwetsbaarheid.

Systematische screening of casefinding

- Systematische screening: periodiek uitdraaien van een lijst van 75+-ers.
- Casefinding: zoeken naar risicofactoren of beginnende afwijkingen bij personen die om een andere reden de zorgverlener raadplegen. Deze preventieve activiteit staat dus los van de klacht waarvoor iemand met een actueel probleem een huisarts raadpleegt. (zie onderstaand kader).

Voorspellende indicatoren: Hoewel er geen 'harde' criteria zijn om kwetsbaarheid vast te stellen, zijn er toch een aantal factoren te benoemen die- vooral in combinatie met elkaar- ouderen kunnen duiden op kwetsbaarheid. Dit zijn o.a.

- Multimorbiditeit
- Zorgproblemen/ beperking in ADL (ZZP5)
- Mobiliteitsstoornissen/vallen/fracturen
- Ondervoeding/gewichtsverlies
- Cognitieve problemen/ dementie
- Psychische stoornissen en incontinentie
- Polyfarmacie
- Overbelaste mantelzorger/ontbreken mantelzorger
- Recent verlies van een partner/alleenstaand
- Recente ziekenhuisopname/ SEH-bezoek/ tijdelijke opname in instelling
- Frequente (acute) medische hulpvragen (praktijkbezoek/contact huisartsenpost/ SEH-bezoek)

Tip: In VIPLive is het mogelijk om een ouderenrapport uit te draaien, waarbij de **Frailty index** wordt gegenereerd op basis van onder andere bovenstaande criteria. Gebruik de Frailty index bij het screenen van de populatie ouderen. Hoe hoger de Frailty-index, des te hoger is de mate van kwetsbaarheid of het risico hierop. Bij het in kaart brengen van de kwetsbare ouderen, kun je beginnen met de groep met de hoogste Frailty index.

Bepaling van kwetsbaarheid met gebruik van screeningslijsten

Er zijn meerdere screeningsinstrumenten om de kwetsbaarheid te bepalen, zoals de GFI, TraZAG, Easycare, Prisma, TFI. Advies vanuit de Cohaesie werkgroep ouderen: gebruik Groningen Frailty Indicator (GFI) en het startdocument TraZAG. Deze screeningsinstrumenten zijn als vragenlijst opgenomen in VIPLive en kunnen ook door de patiënt zelf ingevuld worden.

Vroegsignalering niet alleen een taak voor de huisartsenpraktijk

Gemeenten en zorgorganisaties doen ook aan het signaleren van kwetsbaarheid bij ouderen. Van belang is dat relevante informatie gedeeld wordt om dubbel werk te voorkomen. Relevante informatie, zoals de Algemene Dagelijkse Levensverrichting (ADL), TraZAG en Mini-Mental State Examinatio (MMSE) voor het screenen van cognitieve beperkingen bij ouderen.